

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından yazılı olarak cevaplandırmasını arz ederim.

Nail Çiler

Kocaeli Milletvekili

İran'da devam eden askeri çatışmalar ve bölgesel güvenlik riskleri, yalnızca siyasi ve insani sonuçlar doğurmakla kalmayıp, aynı zamanda Türkiye'nin dış ekonomik ilişkilerini ve yurt dışında faaliyet gösteren yerli firmalarını da doğrudan etkilemektedir. İran başta olmak üzere Ortadoğu coğrafyasında faaliyet yürüten Türk şirketleri; üretim, lojistik, tedarik zinciri ve finansal süreçler bakımından ciddi belirsizliklerle karşı karşıya kalmıştır.

Söz konusu gelişmeler, bu bölgelerde yatırım yapmış veya ticari faaliyet yürüten firmaların tesislerinin zarar görmesi, üretimin durması, sözleşmelerin askıya alınması ve çalışanların güvenliğinin tehlikeye girmesi gibi çok boyutlu riskleri beraberinde getirmektedir. Bu durum hem özel sektörün sürdürülebilirliği hem de Türkiye ekonomisinin dış ticaret dengesi açısından önemli sonuçlar doğurma potansiyeline sahiptir.

Öte yandan, kriz ortamlarında şirket çalışanlarının güvenli şekilde tahliye edilmesi, firmaların uğradığı zararların tespiti ve telafisi ile sigorta ve kamu destek mekanizmalarının devreye alınması, devletin koordinasyon ve koruma sorumluluğunun bir gereğidir. Ayrıca uluslararası hukuk çerçevesinde zararların tazmini için girişimlerde bulunulup bulunulmadığı da kamuoyu açısından açıklığa kavuşturulması gereken önemli bir husustur.

Bu kapsamda, İran'da ve bölge genelinde faaliyet gösteren Türk şirketlerinin karşı karşıya kaldığı riskler, uğradıkları zararlar ve bu zararların telafisine yönelik alınan veya planlanan önlemlerin bütüncül bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1- İran'da devam eden savaş sebebiyle bölgede faaliyet gösteren şirketlerimiz ile ilgili hangi önlemler alınmıştır?

2-İran'da ve Ortadoğu coğrafyasında faaliyet gösteren yerli firma sayısı nedir?

3-İran'da ve bölgede faaliyet gösteren firma çalışanlarının tahliye talebi mevcut mudur ve bu taleplere ilişkin neler yapılmıştır?

4-Türk şirketlerinin savaş nedeniyle uğradığı zararların sigorta kapsamına alınmasına ilişkin bir çalışma yapılmakta mıdır?

5-Uluslararası hukuk kapsamında bu zararların tazmini için girişimde bulunulacak mıdır?

6-İran'daki çatışmalar nedeniyle Türk şirketlerinin uğradığı doğrudan maddi zarar ne kadardır?

7-Tesislerin zarar görmesi, üretimin durması veya sözleşmelerin askıya alınması nedeniyle oluşan kayıplar tespit edilmiş midir? Bu zararların telafisine yönelik bir devlet destek programı bulunmakta mıdır?